

Aan:
het Ministerie van Klimaat en Groene Groei
t.a.v. mevrouw S. Hermans
Postbus 20401
2500 EK 'S-GRAVENHAGE

Assen, 29 oktober 2025

Onderwerp: Bestuurlijk overleg d.d. 16 oktober 2025 over Sectorakkoord gaswinning land

Geachte mevrouw Hermans,

Op 16 oktober 2025 zijn wij op de hoogte gebracht van de huidige stand van zaken van de onderhandelingen over het Sectorakkoord gaswinning land tussen het Ministerie van Klimaat en Groene Groei, EBN (Energiebeheer Nederland) en ElementNL (de belangenbehartiger voor olie- en gasproducerende bedrijven in Nederland). Onze reactie blijft beperkt tot een aantal hoofdlijnen/uitgangspunten. De totstandkoming van deze punten is uitgevoerd in samenwerking tussen de provincies Fryslân, Drenthe en Groningen en het Wetterskip Fryslân.

Er is geen sprake van een duidelijk afbouwpad

In de aangeboden informatie wordt niet concreet gemaakt waar wel en niet gas gewonnen wordt. Ook is geen sprake van een duidelijk afbouwpad. Hoewel de gaswinning in zijn totaliteit binnen de drie provincies afneemt (als gevolg van minder nog aanwezig winbaar gas) is het sectorakkoord nu juist bedoeld om het afbouwpad zoveel mogelijk af te vlakken en de optimalisatie van de Nederlandse gaswinning mogelijk te maken.

Als overheden zetten wij in op volledige beëindiging van gaswinning (op termijn) in onze provincies, en in ieder geval een stop voor kwetsbare gebieden zoals veen(weide)gebieden, waar sprake is van stapeling van effecten. Maar ook in de gebieden met kwetsbare bodems zoals in de noordelijke kleischil waar verzilting een belangrijke rol speelt en wat binnen de directe invloedssfeer van de historische gaswinning uit het Groningen gasveld ligt.

Ook wordt er gas gewonnen in en in de nabijheid van UNESCO Werelderfgoederen zoals onder de Waddenzee en de Koloniën van Weldadigheid. Naar onze mening zijn dit gebieden die op wereldniveau zo bijzonder en uniek zijn, dat gaswinning hier niet plaats moet vinden.

Gaswinning in veenweidegebied moet nu stoppen

Op dit moment is er veel onduidelijkheid over de lange termijneffecten van gaswinning in veenweidegebied. Er ontbreekt een uitgebreid en gedeeld overzicht van de effecten van bodemdaling in gebieden waar bodemdaling plaatsvindt op verschillende diepten in de ondergrond, mede door de noodzakelijke waterhuishoudkundige maatregelen ten gevolge van de gaswinning. Hierdoor missen beleidsmakers, ingenieurs en vergunningverleners de tools die nodig zijn om gestapelde bodemdaling en de directe en indirecte effecten ervan gedegen te voorspellen, te voorkomen of te beperken. Dit staat een integrale beleidsafweging die nodig is bij voorgestelde nieuwe winningen, of bij uitbreidingen van winningen, in de weg. Daarmee is het dan ook onverantwoord om nu door te gaan met de verlening van vergunningen voor gaswinning in veenweidegebieden.

Uw ministerie zet in op het uitvoeren van een onderzoek om de effecten van gaswinning onder het veenweidegebied in beeld te brengen. Wij vinden dat de resultaten van dit onderzoek moeten worden afgewacht, voordat nieuwe vergunningen worden verleend. Ook dient er duidelijkheid te zijn over de middellange termijneffecten voor de schade- en veiligheidsbepalingen.

De regio heeft recht op een redelijke batendeling

Wij vinden het positief dat in het sectorakkoord generieke afspraken worden gemaakt over batendeling. De uitgangspunten die gehanteerd worden om te komen tot afspraken over batendeling, zijn echter gebaseerd op een, naar onze mening, zeer gemarginaliseerd onderzoek. Gaswinningsregio's hebben recht op een redelijke batendeling van de aardgasbaten in een gebied. Fryslân hanteert hierbij de norm van één derde. Hierbij kijken wij ook nadrukkelijk naar de rijksoverheid voor de financiële bijdrage en zien voldoende mogelijkheden om te komen tot een eerlijke verdeling. Per saldo komt circa 70% van de winst bij gaswinning toe aan de staat. De uitgangspunten in het rapport van Berenschot, waarin staat dat de Rijksoverheid feitelijk maar 0,88% (44% van de 2%) van de omzet bijdraagt aan de regio, laten zien dat de geluiden van de regio en de Tweede Kamer niet serieus worden genomen.

Daarnaast moet ook een voorziening getroffen worden voor inwoners van gebieden waar de afgelopen periode instemmingsbesluiten zijn verleend voor verlengde gaswinning, dit speelt in alle drie de provincies. Wij vinden het niet uitlegbaar naar onze inwoners dat zij mogelijk net buiten de regeling vallen vanwege de vaststellingsdatum van het sectorakkoord. Een in te vullen batendeling (vanuit de Rijksoverheid) zou daarom ook moeten zien op de reeds afgegeven vergunningen.

De regionale overheden worden onvoldoende betrokken bij het sectorakkoord

Als regionale overheid hechten wij grote waarde aan een constructieve en gelijkwaardige betrokkenheid bij de totstandkoming van het sectorakkoord voor land. Wij willen actief bijdragen aan een realistisch afbouwpad voor onze provincies en aan een voorstel voor batendeling dat breed gedragen wordt binnen de regio.

De huidige werkwijze geeft echter onvoldoende blijk van erkenning van onze rol als medeoverheden. Wij verwachten dan ook dat wij tijdig en inhoudelijk worden betrokken bij de verdere uitwerking van het akkoord, voorafgaand aan ondertekening.

Rechtvaardige schadeafhandeling

Inwoners van gebieden waar gaswinning plaats vindt, worden in sommige gevallen geconfronteerd met verschillende instanties voor de afhandeling van schademeldingen. Het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) handelt schademeldingen af binnen de geografische afbakening zoals vastgesteld op 26 oktober 2025¹. Daarnaast is de landelijke Commissie Mijnbouwschade (CM) de aangewezen partij voor de afhandeling van schademeldingen als gevolg van kleine gasvelden. Hiermee ontstaat in een relatief klein gebied rechtsongelijkheid ten aanzien van het vergoed krijgen van schade aan gebouwen. De schadeafhandeling als gevolg van de aardtrilling vanuit veld Ekehaar van 29 oktober 2023 is hier een typerend voorbeeld van.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

[Redacted signature block]

¹ [Staatsblad 2023, 389 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen](#)